

FOTOĞRAF MAKİNASINI TANIYALIM

İlk kez elimize profesyonel DSLR makina aldığımızda üzerinde bir çok bölüm ve tuşlarla karşılaşırız. Makinamızı tanımak fotoğraf çekebilmemiz için oldukça önemlidir. Makinaların çalışma prensipleri aynı olsa da farklı markaların aynı fonksiyonları gören bölümleri makina üzerinde farklı yerlerde olabiliyor.

FOTOĞRAF MAKİNASI ÇEKİM MODLARI

Canon mod düğmesi

Nikon mod düğmesi

1-Manuel Çekim Modu (M)

Çekim modları üzerindeki en önemli seçenek **Manuel** seçeneğidir. Bu seçenek kadranın üzerinde genelde **M** harfi ile ifade edilir. Siz bu modu seçtiğinizde makinanızdaki tüm pozlama değerleri sizin yaratıcılığınıza bırakılır. **Diyafram, enstantane, ISO, beyaz ayarı** gibi değerleri tamamen kullanıcı ayarlar. Manuel çekim modu özellikle ileri seviye kullanıcıların artık fotoğraf makineleri üzerinde söz sahibi oldukları ve mevcut ışığa göre tüm ayarları kendilerinin yapabildikleri, deyim yerindeyse en profesyonel moddur.

2-Diyafram Öncelikli Çekim Modu

Bu mod makinamızda **A** veya **Av** sembolü ile gösterilir. Bu modu seçtiğinizde makine, diyafram hariç diğer bütün pozlama elemanlarına kendi karar verir. Siz bu modda sadece diyaframı ayarlayabilirsiniz. Bu mod genellikle alan derinliğinin önemli olduğu durumlarda kullanılır. Örneğin alan derinliği yüksek bir portre çekmek istiyorsunuz. Diyafram değerinizi 1.8 ayarladınız ve istediğiniz alan derinliğini elde ettiniz.

Bunun haricinde başka bir değerle uğraşmak istemiyorsunuz işte tam burada Av modu sizin yardımınıza koşuyor. Diyafram hariç bütün değerleri kendi ayarlayarak size çekim kolaylığı sağlıyor. Diyafram Öncelikli Mod özellikle fotoğrafçılığa yeni başlayanlar için diyaframın alan derinliği üzerindeki etkisini öğrenme ve tecrübe etme doğrultusunda oldukça kullanışlı bir moddur.

3- Estantane Öncelikli Çekim Modu

Makinalarımızda bu mod genellikle **S** veya **Tv** simgeleriyle gösterilir. Bizim için perde hızının önemli olduğu durumlarda kullanılır. Bu modda makinamız diyaframı kendi ayarlarken perde hızını ise kullanıcıya bırakır. Özellikle hızlı hareket eden bir obje çekileceği zaman, hareketi dondurmak veya harekette devamlılık hissini vermek istediğimizde bu modu seçip fotoğrafımızı çekebiliriz.

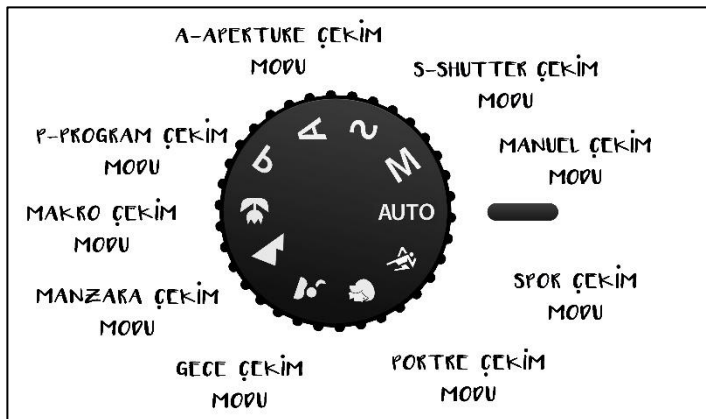
Örneğin bir futbol maçında oyundan bazı kareler yakalamaya çalışıyorsunuz. Fakat oyun çok hızlı olduğu için manuel modda çekim yapmanız zor çünkü siz tüm değerleri ayarlayana kadar o anı kaçırabilirsiniz. İşte tam burada enstantene öncelikli mod yardımınıza koşuyor. Siz daha önceden yüksek hızlı bir perde hızını seçip diyafram ve diğer pozlama elemanlarını makinaya bırakırsanız anı kaçırmadan kolaylıkla maçtan kareler yakalayabilirsiniz.

4. Program Çekim Modu

Bu mod makinelerimizde **P** simgesiyle gösterilir. **ISO, beyaz dengesi, pozlama telafisi ve flaş gibi belirli değişkenlere müdahale edebildiğiniz; ancak enstantane ve diyafram değerlerini makinenin otomatik atadığı moddur.** Yani diyafram ve enstantaneye bu modda müdahale edemezsiniz. Fotoğrafçılığa yeni başladıysanız ve sürekli otomatik modda çekiyorsanız fotoğrafçılığı daha iyi öğrenmek adına yavaş yavaş program moduna geçmelisiniz. Böylece beyaz ayarı, pozlama telafisi, ISO gibi değişkenleri çok daha iyi deneyimler ve anlarsınız.

5. Otomatik Çekim Modu

Otomatik mod makinelerimizde genellikle yeşil simgeyle ifade edilir. Bu çekim modunda bütün pozlama ayarları fotoğraf makinasına bırakılır. Yani **diyafram, enstantane, ISO ve flaş makine otomatik olarak ayarlar.** Fotoğrafa yeni başlayanların çoğu bu modu kullanır. El Eğer fotoğrafçılıkta ilerlemek istiyorsanız bu moddan olabildiğince çabuk kurtulun. Hiçbir ayar yapmadan sürekli bu modu kullanırsanız fotoğrafçılığın tekniği hakkında hiçbir şey öğrenemezsiniz.

En önemli çekim modları dışında kullanıcılara kolaylık olmasını sağlayan farklı modlarda vardır. Bu modlar bazı makinalarda ufak tefek farklılıklar göstermekle birlikte genel olarak macro, manzara, spor (hareketli), portre, gece modları olarak sıralanabilir.

NASIL FOTOĞRAF ÇEKECEĞİZ ve NELERE DİKKAT EDECEĞİZ

Fotoğraf çekmek için makinanızın ayarları ve bu ayarları kullanmayı bilmeniz gerekmektedir. Ancak bu yeterli değildir. Başlarken ışığı ve kadrajı doğru ayarlamamız gerekmektedir

En basit haliyle fotoğraf çekmek: makinanın vizöründen bakıp beğendiğimiz görüntüyü deklanşör düğmesine hafif basılı tutarak, ekran ortasında **kırmızı kare** 'nin çıkmasını beklemektir. Kırmızı kare 'nin çıkması çekilecek nesne yada görüntüyü netlediğimizin göstergesidir. Netlemeyi yaptıktan sonra deklanşöre tamamen bastığımızda görüntü çekilmiş, kart okuyucumuza kayıt edilmiş olur. Makinayı otomatik modda çektiğimizde yapacağımız tek şey budur. Ancak profesyonel çekimler yapmak ve bu işi ileri götürmek istediğimiz için bilmemiz gereken en temel çekim unsurlarını bilmemiz gerekir. Sırasıyla;

1. IŞIK KULLANIMI: Fotoğraf çekerken en temel konu fotoğrafta ışıktır, en temel ve belirleyici unsurlardan birisidir. Işık bir fotoğrafın olmazsa olmazlarındandır. Işık yoksa fotoğraf da yoktur.

Fotoğrafçılığın temeli olarak kabul edilen ışık, fotoğrafı çeken kişinin kullanmayı iyi bilmesi sayesinde, oluşacak görselin de kalitesini belirleyen en önemli etkenlerden birisidir. Bu yüzden ışığı yakalamayı, ölçmeyi ve fotoğraflamak istediğimiz objenin etrafında dönüşünü görmeyi öğrenmemiz gerekir.

Aslında fotoğrafa başlarken öğrenilmesi gereken teknik bilgilerin hepsinde ışığı doğru kullanmak ve fotoğrafa yansıtmak yatar. Çünkü elimize fotoğraf makinesini aldığımızda teknik altyapımızdaki ayarları uygularken, parlak güneşe, bulutlu havaya, gölgelere ya da açık

gökyüzüne göre yaparız. Fotoğraf çekerken ışığı iyi yakalamalı, ölçmeli ve değerlendirmelisiniz.

Bu yüzden ışık kaynaklarında günün evrelerinde kullanılan günbatımı, gün doğumu, yaz ışığı, altın gece ışığı, mavi tan ışığı gibi terimler önemlidir.

Fotoğrafta Işık Özellikleri ve Yönleri, Türleri Nasıldır?

Fotoğrafta ışık yönleri ve türleri nasıl kategorilendirilir ve buna göre kullanım alanları nasıldır? Eğer fotoğrafınızın iyi olarak değerlendirilmesini istiyorsanız, ışık türlerinin ve yönlerinin ve hangi koşullarda kullanıldığını bilmeniz gerekmektedir.

Fotoğraf çekme becerimiz geliştikçe, belki yapılmaması gereken notlara dikkat ediyoruz ve farklı yöntemler geliştirdikçe daha yaratıcı bakmaya başlıyoruz. **İyi fotoğraf çekmeyi öğrenmek zaman istediği gibi bu süreç herkes için değişken olabiliyor.**

Fotografik bakış açınızı geliştirmek ve hatta etrafınızdaki ışığın en güzel konumunu bulabilmek için en iyi yöntemlerden birisi her açıyı kontrol etmektir. Önünüzdeki bir objeyi fotoğraflayıp yolunuza devam etmek yerine aynı obje / konu için farklı açıları mutlaka deneyin. Zamanla gözünüz, ışığın fotoğrafınız için olabilecek en güzel yönünü otomatik olarak yakalıyor olacak.

Fotoğrafta Işık Özellikleri

Parlaklık

Işık şiddetinin direk veya yansıyan yoğunluğunun ölçüsüne parlaklık denir. Fotoğraf çekiminde alınan pozisyona göre ışıkla oluşan rengin yoğunluğunu ve beraberinde fotoğrafın kalitesini etkiler.

Şiddet

Yumuşak olmayan ışığa şiddetli ya da güçlü ışık denir. Gün ortasında yoğun güneş ışığını sert ve güçlü şekilde yorumlayabilirsiniz. Özellikle bu mevsimine göre değişkenlik gösterse de bahar-yaz aylarında öğlen saatlerinde dik ve sert ışığı yumuşatmak için filtre kullanarak ihtiyacınıza göre zayıflatıp verimli bir şekilde kullanabilirsiniz.

Kontrast

Mecut kaynak ışığa göre oluşan fotoğraftaki en parlak bölüm ile en karanlık bölüm arasındaki farka kontrast denir. Kontrast bir başka ifadeyle bahsedilen bölgelerdeki en açıktan en koyu tona geçinceye kadar fotoğraftaki ara gri tonların varlığı ya da yokluğunu ifade eder. En güzel ve yoğun kontrastlı fotoğrafların çekilebileceği zaman dilimleri olarak gün doğumu gün batımını örnek olarak verebiliriz.

Yön

Işığın yönü, fotoğrafta etkili olarak kullanılan durumudur. Işığın yönü vuruş açısına göre belirlenir ve beraberinde oluşan gölgenin pozisyon ve uzunluğunu da belirlemiş olur.

Fotoğrafta Işık Yönleri ve Türleri

Şimdi fotoğrafta ışık türleri ya da yönlerini listelemeye çalışalım. Başlıca ışık türleri cephe ışığı, yanal ışık, ters ışık, tepe ışığı ve alttan gelen ışık olmak üzere 5'e ayrılır.

Cephe Işığı

Cephe ışığı, çekimi yapılan konunun önünden gelen ve üzerine herhangi bir gölge oluşturmaz şekilde düşen bir ışık türüdür. Işık kaynağı fotoğraf makinesinin az veya çok olacak şekilde arkasındadır. Kontrast bu ışık türünde diğerlerine oranla daha düşüktür.

Cephe ışığı aynı zamanda en düz ve en yassı etkiyi verir. Konunu her köşesi eşit şekilde aydınlatıldığı için net görüntü elde edilir ve derinlik oluşmaz. Doğru renkler almak için cephe ışığı tavsiye edilse bile bu ışıktaki hacim ve derinlik etkisinin en az seviyede olduğu bilinmelidir. Gerçek cephe ışığı için en iyi kaynak ring flaşlarıdır.

Yanal Işık

Yanal ışık türünü konunun sağ ya da sol tarafından gelen ışık olarak tanımlayabiliriz. Bu ışık türü kullanıldığında oluşan fotoğrafta gölge oluşturulabilir ve fotoğrafa doğal olarak derinlik katar.

Bu sayede fotoğrafta hareket oluşur ve konunun gölge ile beraber sıradanlığı kaybolur. Yanal ışık genelde iyi sonuç verir ve fotoğrafçılar tarafından sıklıkla kullanılır.

Ters Işık

Ters ışık türü genelde konunun arkasından gelen ışık için kullanılır. Yani ışık kaynağı az veya çok konunun arka tarafındadır. Dolayısıyla oluşan gölgeler fotoğraf makinesine doğru uzar. Kullanım yeri daha çok silüet çekimleridir ve derinlik katmak için idealdir. Doğru şekilde kullanıldığı zaman güzel görüntüler elde edilmektedir ve kontrast verimli bir şekilde kullanılmaktadır.

Diğer ışık türlerine göre konu kontrastı daha yüksektir. Ters ışık kullanımı daha çok silüet çekimlerinde ön plana çıkar. Genelde kullanımı zor olsa bile kattığı derinlik hissi ile iyi kullanıldığı zaman fotoğrafı oldukça kaliteli hale getiren bir türdür. Hemen ilk aklınıza gelen fotoğraf örnekleri olarak gün batımı fotoğraflarını düşünebilirsiniz.

Tepe Işığı

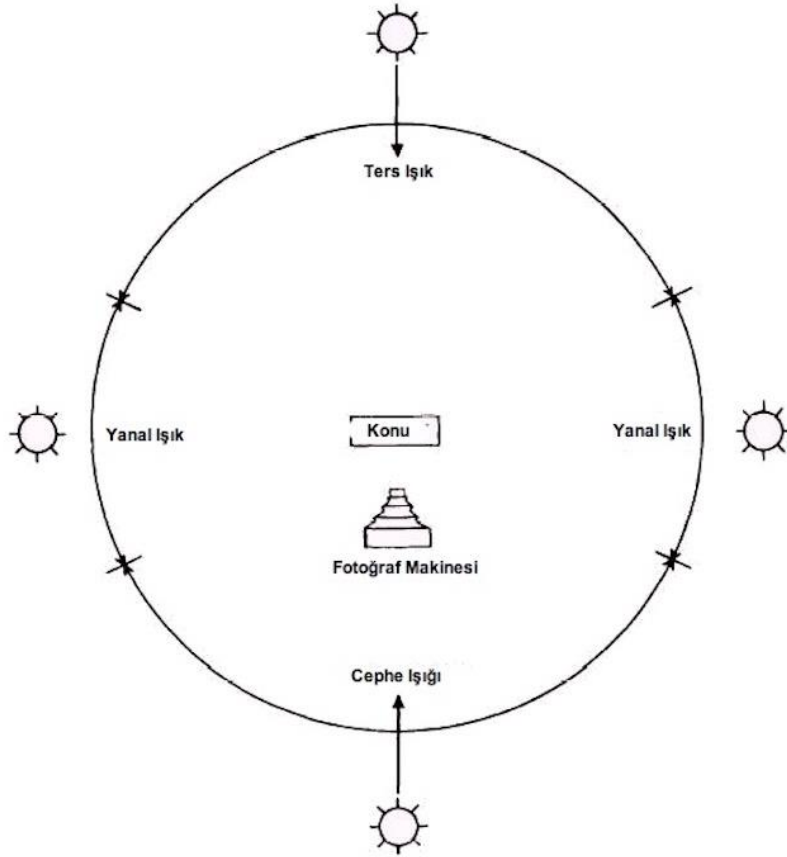
Tepe ışığı, güneşin en tepede olduğu zaman oluşur. Işık kaynağı konunun üzerinde konumlanmıştır. Buna en güzel örnek öğle güneşidir. En az fotojenik olan ışık türüdür. Yanlış tepe ışığı kullanımı ise konu üzerinde parlamaların meydana gelmesine ve keskin rahatsız gölgeler oluşmasına sebep olur.

Tepe ışığı ile çekim yapıldığında gölgelerin çok küçük olduğu ve derinlik ifadesi vermediği gözlemlenir. Bu yüzden fotoğrafçılar dış çekimler için güneşin daha aşağıda olduğu sabah ve öğleden sonrası saatleri tercih ederler.

Altan Gelen Işık

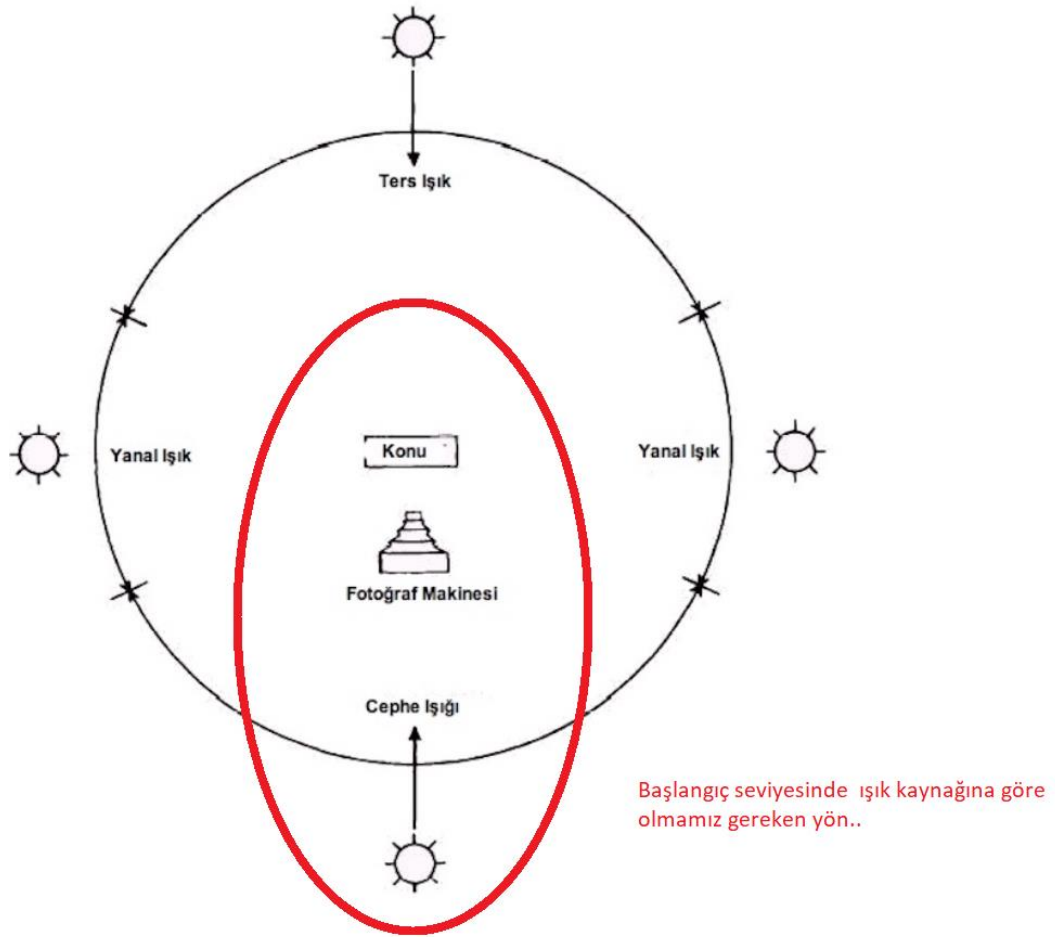
Altan gelen ışık doğal olmayan bir aydınlatma şeklidir. Az veya çok konuların alttan aydınlatıldığı şekildir. Kullanımı oldukça zordur ve doğru şekilde yapılmadığında rahatsız edici görüntüler ortaya çıkar.

İyi bir fotoğrafın temeli, ışığı iyi kullanmaktır. Bu yüzden fotoğrafta ışık en çok dikkat etmeniz gereken detayların başında gelmelidir.

Bu bilgiler kafanızı karıştırmayın en başta da dediğim gibi bilgimiz arttıkça ve çok pratik yaptıkça ışığı kullanmayı daha iyi öğrenecek ve kendi yaratıcı fikirlerimizi ortaya koyan ışık kullanımlarını da deneyeceksiniz. Tamamen fotoğrafçılığı nasıl değerlendireceğinize bağlı olarak ilerleyecek. Ancak fotoğrafçılığa temel giriş seviyesinde olduğumuz için en basit halinden ele alıp ışığı teknik ekipmanımızla nasıl fotoğrafa dönüştürebileceğimizi adım adım deneyimleyeceğiz.

Fotoğrafa yeni başlayanlar için diyafram, enstantane'yi ve ISO'yu nasıl kullanarak güzel fotoğraf çekebiliriz anlatmaya çalışırken bizim ışıkla ilgili en temel bilmemiz gereken bilgi; **ışık kaynağını arkamıza alarak fotoğraf çekeriz. Yani güneş bizim arkamızda çekeceğimiz konu güneşe dönük olmalıdır. Bu en temel kuraldır.**

2. ALTIN KURAL (Kompozisyon)

Kompozisyonun öğelerinden birisi olan **altın kural**, fotoğrafa başlarken çekim için kullanacağınız önemli kurallardan biridir.

Fotoğrafta en çok bilinen ve uygulanan kural altın oran yani "1/3 kuralı"dır. 1/3 kuralı fotoğrafçılıkla ilgilenmeye başlayan herkesin ilk öğrendiği kurallardandır, dengeli ve ilginç fotoğraflar çıkarmak için fotoğrafçılığın temel yapıtaşlarından birisidir.

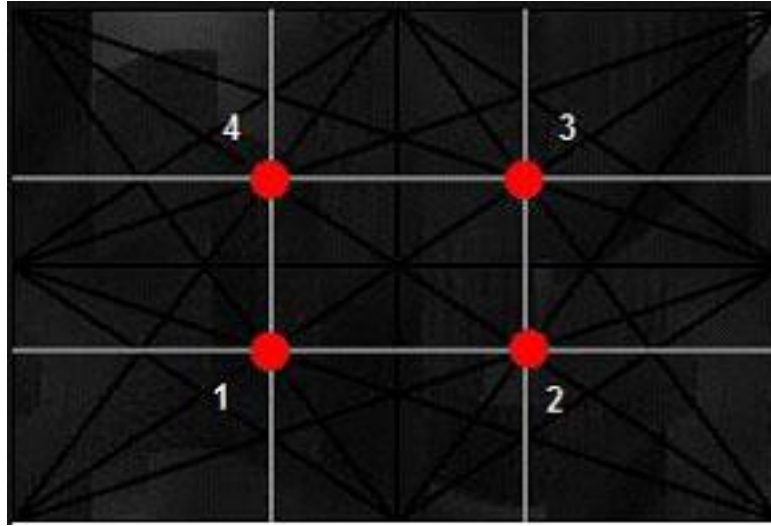
Altın oran kuralını oluşturan temel prensip, fotoğraf karesini yatay ve dikey olarak 3'er eşit parçaya ayıran 4 çizgi çekip fotoğrafı toplamda 9 küçük parçaya ayırmak ve objeyi ilgi merkezi olan 4 ana noktadan birisine yerleştirip fotoğrafı bu şekliyle çekmektir.

Her vizörden baktığınızda hayalinizde bu çizgileri canlandırın. İlk başlarda makinenizin özelliğini kullanarak bu çizgileri otomatik olarak vizöre koyabilirsiniz.

1/3 kuralının oluşturduğu çizgiler ve köşeler fotoğrafın "ilgi merkezleri"ni size gösterir. Ayrıca fotoğrafınızdaki önemli objeleri yerleştirmek için kılavuz çizgi olma görevini de üstlenir.

Teoride fotoğrafınızın öznesini 1/3 kuralının hayali kesişim noktalarına veya çizgiler üzerine yerleştirirseniz fotoğrafınız daha dengeli ve doğal gözükecektir. Bu konuda yapılan çalışmalar da göstermiştir ki, fotoğrafa bakan kişi fotoğrafın merkezi yerine ilk olarak bu hayali kesişim noktalarına bakarlar. Bu yüzden 1/3 kuralı bu kadar temeldir. Buna punktum noktaları da

deriz. Gözün fotoğrafta hedeflenen asıl ilk görmesini istediğimiz ana konuyu görür daha sonra da fotoğraf üzerinde dolaşarak, diğer görüntülere geçer. Aslında fotoğrafa bakan gözün görmeye nerden başlayacağına ve son olarak da neyi görmesini istediğimizi belirler.

Kompozisyonun en temel kuralı olan altın kuralı uygulamanız sizi daha profesyonel gösterecektir. Zamanla makinanızı ve ayarları öğrendikçe ki bunun için çok fazla pratik yapmanızı öneririm. Kompozisyon konusunun ne kadar önemli olduğunu ve bir fotoğrafın anlatımını ve verdiği duyguyu nasıl değiştirdiğini öğreneceksiniz.

Yeri gelmişken ikinci tavsiyem bol bol fotoğraf izlemeniz. Ve nasıl çekilmiş olduğuna yönelik kendi kendinize soru sorup cevaplamaya çalışmanızdır. Ülkemizde ve dünyada ünlü fotoğraf sanatçılarının çektikleri fotoğraflara bakmanız kompozisyon ve kadrajlama açısından gözünüzü eğitirken estetik açıdan da gelişmenize katkı sağlayacaktır.

“Başlangıç önceliğimiz; elinize bir fotoğraf makinası aldığınız da gün ışığında doğru bir şekilde, **Altın Kuralı** uygulamış olarak, **Enstantene**, **diyafram** ve **ISO** değerlerini nasıl değerlendireceğimizi, farklı çekim modlarında nasıl ayarlayabileceğimizi öğreneceğiz.”

FOTOĞRAF ÇEKMEYE BAŞLIYORUZ

Çekim modlarının çeşitlerinden bahsetmiştik. Şimdi bu modlardan en çok kullanılan ve profesyonel fotoğrafçıların için en önemli modlar olan **Manuel**, **Diyafram öncelikli** ve **Estantane öncelikli** olan modları inceleyeceğiz.

Manuel Mod

M yani **Manuel** modda makinenin **hız** ve **diyafram** ayarları bizim tarafımızdan yapılacaktır. Burada esas bilmemiz gereken şey; doğru ayarları nasıl bulacağımızdır. Makine içinde pozometre (ışıkölçer) denilen bir sensör yer almaktadır ve bu sensör kadrja alınan konunun ışık miktarını ölçerek hangi ayarlarla çekim yapacağımıza yol gösterir.

ISO ayarları ve Pozometre (ışıkölçer)

Pozometrenin ölçüm hesaplamaları bütünüyle ISO değeriyle ilişkilidir. Bu nedenle çekim sırasında kullanacağımız ISO değerini önceden belirlemeli ve ISO tuşuyla ya da menü içindeki ISO ayarları kısmından ayarımızı yapmalıyız.

Peki hangi ISO değeri kullanılmalıdır? Bildiğiniz üzere ISO; sensörün ışığa olan hassasiyetini belirleyen bir ayardır. ISO yükseldikçe sensörün ışığa hassasiyeti artar. Makine içindeki pozometre, ISO'yu referans alarak, perde hızının ve diyafram değerinin ne olacağını belirlememizi sağlar.

Belirlenen bu değerleri çekim koşulları, konunun özellikleri ve bizim fotoğrafta elde etmek istediğimiz çeşitli hususlara göre yeniden düzenleriz. ISO'yu yükselttikçe perde hızını da yükseltebilme ya da diyaframı daha da kısabilme imkanı elde ederiz. Ancak yüksek ISO değerlerinde, sensörün yapısını oluşturan, ışık enerjisini algılayarak elektrik akımına çeviren mikro transistörlere daha yüksek voltaj gönderileceği için ısınma nedeniyle "Noise" adı verilen görüntüde kirlenme oluşur. Bu nedenle mümkün olan en küçük ISO değerini seçmek en uygun olanıdır.

Peki ortam için yeterli olan en düşük ISO değerini nasıl bileceğiz? Normal şartlarda, gündüz saatlerinde dış ortamda bir manzara fotoğrafı, insan fotoğrafı vs. çekiyorsak ya da flaşla çekim yapacağımız zaman ISO için ideal değer 100'dür. Normal açılı bir lensle Tripod kullanmadan elle çekim yaparken görüntüyü titretmeden kullanabileceğimiz en yavaş çekim hızı (enstantane) **1/60 sn**'dir. Deneyimli bir fotoğrafçı 1/30 sn enstantane hızında da görüntüyü bulanıklaştırmadan çekim yapabilir. Ama 1/15 sn ve uzun perde sürelerinde kimse çekimi başaramaz. O nedenle ortam ışığı; hız değerimizi 1/60 sn'nin altına inmemize müsaade etmiyorsa (yani karanlıksa) ISO değerimizi yükselterek, sensörün ışığa hassasiyetini yükseltiriz ve böylece daha hızlı perde sürelerinde çekimi gerçekleştirebiliriz. Ayrıca dar açılı (tele) lenslerde 1/60 perde hızı da yetersiz kalacaktır. O nedenle Odak Uzunluğu X 2 hesabıyla minimum perde hızını bulmamız gerekir. (Örnek: 105 mm'lik bir dar açılı lensle çekim yapıyorsak perde hızımız $105 \times 2 = 210$ hesabıyla 1/250 olmalıdır.) Ya da net alan derinliğini artırmak için diyaframı daha fazla kısmak istiyorsak ve bu durumda hız makineyi titretmeyecek minimum hız değerinin altına geriliyorsa yine ISO'yu yükseltmemiz gerekir. Öte yandan yüksek hareketli cisimlerin hareketini dondurmak için perdemizin çok kısa sürede açılıp kapanması gerekir (1/500 sn, 1/1000 sn. gibi). Ortam ışığı az ise ve yüksek perde hızlarında çekim yaparsak, görüntü karanlık oluşacaktır. Zaten ışığın yetersiz olduğunu makinemizin pozlama değeri (poz telafisi) izleme kadranında da görebiliriz. Bu durumda ya diyaframı açmalı ya da ISO'yu yükseltmeliyiz.

ISO değerleri genellikle 100 ile başlar ve 2'şer kat artarak devam eder. Makinelerde karşınıza gelecek **ISO değerleri; 100, 200, 400, 800, 1600, 3200, 6400, 12800, 25600, 51200 ve 102400'dür.** 100 ile 3200 arası ISO değerleri bir çok makinede yer alırken, 6400 ve üzeri değerler sadece son bir kaç yılda üretilen üst sınıf makinelerde mevcuttur.

Perde Hızı ve Diyafram ayarları

Enstantane ve Diyafram ayarlarını nasıl yapacağımız anlatmadan önce kısaca bu iki konuyu tekrar hatırlatalım:

Enstantane; sensörün önünde yer alan perdenin (örtücünün) hız ayarlarına verilen addır. Bu itibarla enstantanenin birimi saniyedir. Yani ne kadar saniye ya da saniyenin kaçta biri kadar süre ile perdenin açık kalıp, görüntünün sensör üzerine düşeceğini ifade eder. Genel olarak makinelerde şu enstantane değerleri yer alır:

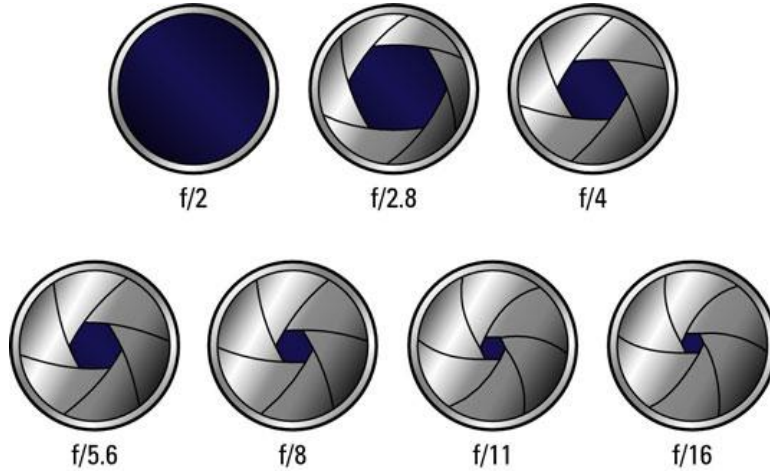
B (Bulb), 30" 25" 20" 15" 13" 10" 8" 6" 5" 4" 3,2" 2,5" 2" 1,6" 1,3" 1"

0,8 0,6 0,5 0,4 1/3 1/4, 5 1/6 1/8 1/10 1/13 1/15 1/20 1/25 1/30 1/40 1/50 1/60 1/80 1/100 1/125 1/160 1/200 1/250 1/320 1/400 1/500 1/640 1/800 1/1000 1/1250 1/1600 1/2000 1/2500 1/3200 1/4000 1/5000 16400 1/8000

Bu sayılardan 1 saniye, 1/2 ve 2 saniyenin katları şeklinde olanları tam enstantane stoplarıdır. Yani **30-15-8-4-2-1-1/2-1/2-1/4-1/8-1/15-1/30-1/60-1/125-1/250-1/500-1/1000-1/2000-1/4000-1/8000** şeklindeki sayılar tam stop değerleridir.

Yukarıdaki mavi renkli değerler 1 sn ve 1 sn'den daha uzun perde açıklığına karşılık gelen sürelerdir. Kırmızı renkli olanlar ise 1 saniyeden daha kısa perde hızı değerleridir. B modunda ise deklanşöre bastığınız sürece perde açık kalır, bırakınca kapanır. 1 sn'den sonraki enstantane değerlerinde ise 1 sn'den daha kısa süreler söz konusudur. Yani 1/"verilen değer"

kadar süre ile perdenin açık kalması gerçekleşir. **Örneğin 125 enstantane ile çekim yapmak demek; perdenin saniyenin 125'te 1'i kadar sürede açılıp kapandığı anlamına gelir.** 1000 enstantane ise 1/1000 sn demektir. Tekrar hatırlatılması gereken nokta; tripodsuz çekim yaparken perde hızımız en az objektifin odak çapıX2 hesabına uygun bir değer olmalıdır. **Genel bir kural olarak 50 mm'nin üzerinde odak çapına çıkmadığımız sürece hız değerimiz 1/60 ve üzerinde olmalıdır. Aksi taktirde görüntü bulanık çıkacaktır. Hız yavaşladıkça (enstantane değeri küçüldükçe) bu bulanıklık giderek artar.**

Diyafram ise, objektifin içinde yer alan açıklık çapı ayarlanabilir bir delik oluşturan mekanik sistemdir. Diyafram açıklık değerleri şu rakamlarla gösterilir:

1.0, 1.1, 1.2, 1.4, 1.6, 1.8, 2.0
2.2, 2.5, 2.8, 3.2, 3.5, 4.0, 4.5,
5.0, 5.6, 6.3, 7.1, 8.0, 9.0, 10,
11, 13, 14, 16, 18, 20, 22, 25,
29, 32, 36, 45, 64

Diyafram açıklığının ölçüsü olarak dünya genelinde kabul gören sistem İngiliz sistemidir. Uluslararası diyafram birimi f / stop'tur. İngiliz sistemine göre diyafram açıklık değerleri şu şekilde sıralanır:

f / 1- 1.4 – 2 – 2.8 – 4 – 5.6 – 8 – 11 -16 – 22 – 32 – 45 – 64

Bu f/stop değerleri tam f/stop değerleridir. Günümüzde pek çok makine ve lenste bu tam f/stop değerlerinin dışında, bu değerlerin yarısına veya üçte birine karşılık gelen ara f/stop değerleri de yer almaktadır.

Biri şu soruyu sorabilir:” bu sayıları kim, neresinden uydurmuştur? neden bu sayılar böyle anlamsız, tam olmayan kesirli sayılardan oluşuyor?”. Aşağıdaki detay bilgileri merak edenler okuyabilir.

Dip Not:

Bu sorunun cevabı matematikte saklıdır. Tam f/stop değerleri 2 sayısının karekökünün üsleridir. Yani: $\sqrt{2}=1,414213562373095$ 'tir. Bu değer (1,4) F/1 den sonraki ilk tam F/stoptur. Bundan sonraki F/stop değeri $(1,414213562373095)^2$ dir ve sonuç 2'dir. diğer F/stop değerimiz $(1,414213562373095)^3$ tür ve sonuç 2,82842712474619 dur ve 2,8 olarak yuvarlanır. Bu şekilde $(1,414213562373095)^a$ değerleri diğer f/stop değerlerini verir. a değeri 4 olduğunda f değeri 4, ya da 7 olduğunda f değeri 11 olacaktır.

Bu sayıların matematik sırrından daha önemli olan ve asla unutulmaması gereken konu şudur: **Objektifin markası, odak uzunluğu ne olursa olsun, F değerini 1 tam stop kısıtığımızda makine içine giren ışık tam 2 kat azalır. Tersine diyaframı 1 tam stop açtığımızda ise içeri giren ışık miktarı 2 kat artar. F değerlerinde sayı büyüdükçe açıklık**

küçülür (ışığın makineye girişi azalır), sayı küçüldükçe diyafram açıklığı büyür(ışığın makineye girişi artar) . Diyafram açıklığının ölçüsü olarak dünya genelinde kabul gören sistem İngiliz sistemidir. Uluslararası diyafram birimi f / stop'tur. İngiliz sistemine göre diyafram açıklık değerleri şu şekilde sıralanır:

f / 1- 1.4 – 2 – 2.8 – 4 – 5.6 – 8 – 11 -16 – 22 – 32 – 45 – 64

Bu f/stop değerleri tam f/stop değerleridir. Günümüzde pek çok makine ve lenste bu tam f/stop değerlerinin dışında, bu değerlerin yarısına veya üçte birine karşılık gelen ara f/stop değerleri de yer almaktadır.

Diyaframı kısmak demek; makinenin içine daha az ışık girmesini sağlamak demektir ancak aynı zamanda diyaframı kısmak daha geniş **Net Alan derinliği** elde etmek demektir. Diyaframı açınca, makine giren ışık miktarı artar ve net alan derinliği azalır.

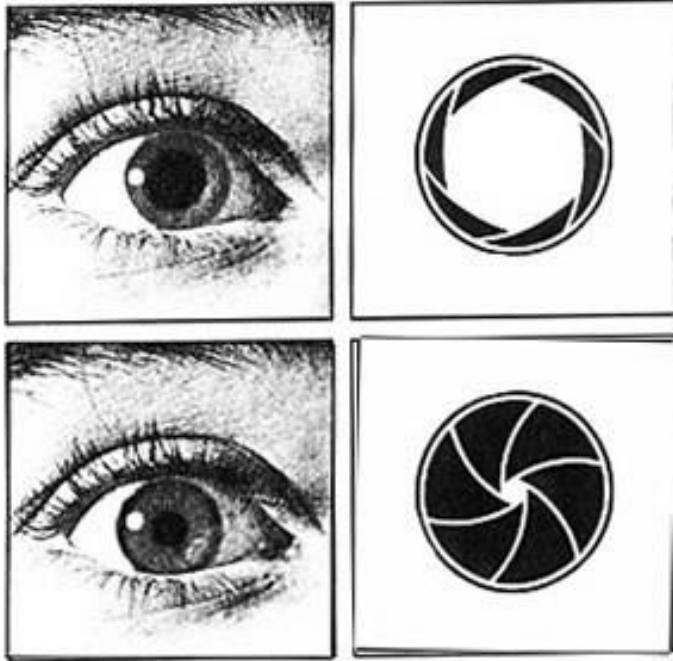
Şu ana kadar anlattıklarımızdan anlaşılacağı üzere, aynı kadraj ve aydınlanma özelliklerine sahip bir sahneyi, onlarca farklı ayar seçeneği ile çekmemiz mümkündür. Hız ile diyafram açıklığı arasında ters ilişki söz konusudur. Yani aynı ışık düzeyine sahip fotoğraf elde edebilmek için **diyaframı kısarsak perde hızını yavaşlatmalıyız ya da daha hızlı perde kullanırsak diyaframı** açmalıyız. Benzeri bir ilişki ISO için de geçerlidir. ISO'yu yükseltirsek perde hızını artırabilir, ya da diyaframı daha kısabiliriz.

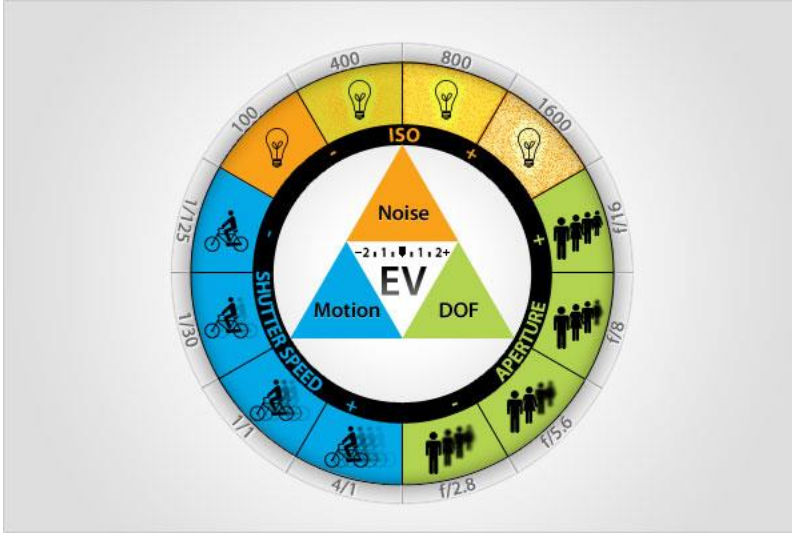
Özet olarak mutlaka bilmemiz gereken en önemli bilgi

Açık Diyafram, Kapalı Diyafram ne demektir?

Az ışıkta daha iyi görebilmek için gözbebeği açılır, bunun gibi diyafram da **az ışıkta** açılır. buna Açık Diyafram denilir -Örn f/1.8, f/2.8,

Çok ışıkta gözbebeği kısılır, aynı şekilde çok ışıkta diyafram da kısılır. buna Kısık Diyafram denilir -Örn; f/16 veya f/22-)

Şekil 1. KAYNAK: <http://www.exposureguide.com/exposure.htm>

Bu işleri makine üzerinde nasıl yapacağımızı görelim:

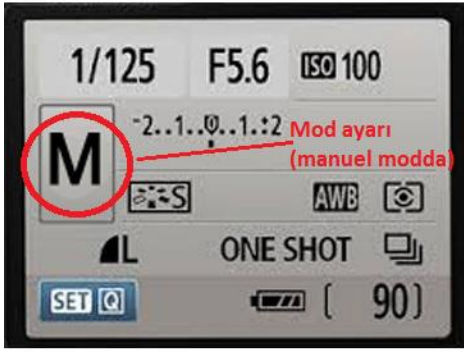
Manuel Modda çekim yapmayı, ardından A (Av, diyafram öncelikli), S (Tv, estantane öncelikli), P (program) modlarında çekimlerin nasıl yapılacağını bunların işlevini öğreneceğiz. Bunun dışında kalan Scene (sahne) modları ve Custom (C) ya da User (U) ayarlarının nasıl ve ne için kullanılacağı bilgisini kendi makinenizin kullanım kılavuzundan öğrenmeniz yerinde olacaktır. Zira bu ayarlar makineden makineye önemli değişiklikler gösterebilir.

Makinenizin Mod kadranını M hizasına getirin. Burası manuel moddur. Bu modda tüm pozlama ayarlarını biz yapacağız.

Ekranda yer alan yazı ve simgeler tüm makinelerde yaklaşık aynı olup, makine ve modele göre ekrandaki konumları değişiklik gösterebilir. Aşağıdaki şekilde makinenizin ekranında görebileceğiniz bu ayarlara ilişkin şekil ve işaretlerle bunların ne işe yaradıkları gösterilmiştir.

Şimdi makinenizde yetkinlik kazanma adına 3 aya ilişkin antrenman yapalım.

1. Makinenizin ana kadranı da denilen ayar çarkını sağa ve sola çevirmeye başlayın. (bkz resim 1). Ekranda hangi ayarın değiştiğini gözlemleyin. Bu işlemle perde hızı dediğimiz ve ekran üzerinde 1/125, 1/60, 4" gibi rakamlarla gösterilen ayarın değiştiğini göreceksiniz. Ayar çarkını en sola kadar çevirin ve hangi değere geldiğini görün. B yazdığını göreceksiniz. Deklanşöre basın ve sesi takip edin. Deklanşör basılı olduğu sürece perdenin açık kaldığını bırakınca kapandığını fark edeceksiniz. Şimdi ayar çarkını sağa doğru tek tek çevirmeye başlayın. Yazan değerlerin yukarıdaki "Perde Hızı ve Diyafram ayarları" bahsinde anlattığımız enstantane değerlerinin aynısı olduğunu göreceksiniz.

Şimdi yine resim 1'de şeklini gösterdiğimiz Av tuşunu bulun. Bazı makinelerde Av tuşu +/- işareti ile gösterilir. Bu tuşu basılı tutarak ayar çarkını çevirmeye başlayın ve hangi değer değiştiğini görün. Değişen değer F5,6 F11, F3,5 şeklinde ifade edilen diyafram açıklığı değeri olduğunu göreceksiniz. Şimdi aynı şekilde sola doğru en son değere ulaşana kadar ayar çarkını çevirin. Ulaştığınız son değer o objektifin maksimum diyafram açıklığıdır. Bu değer ne kadar küçülüyorsa o objektifin ışık geçirgenliği o kadar yüksektir. Örneğin aynı odak çapına sahip iki lensten F değeri 1,8 olan lens, F3,5 olan lensten daha fazla ışık geçirgen bir lenstir ve F1,8 olan diğerinden misliyle daha pahalı olacaktır. En açık diyafram değerinize ulaştıktan sonra çarkı sağa doğru çevirmeye başlayın. Ekranda değişen değerlerin yine

yukarıdaki “Perde Hızı ve Diyafram ayarları” bahsinde anlattığımız diyafram açıklık değerleriyle aynı olduğunu göreceksiniz. Ancak başlangıç değeri ile son değer objektifinizin kalitesine göre farklılık arz edecektir.

3.Makinenizin gövdesinde yer alan ISO tuşunu bulun. Eğer bu tuş gövdede yer almıyorsa hızlı ayarlar menüsünün içerisinde ISO bölümüne gelin ve ISO değerlerinizin en başını ve en sonunu keşfedin. Aradaki değerlerin yukarıdaki ISO bahsindekilerle aynı olduğunu göreceksiniz. (100, 200, 400, 800, 1600, 3200, 6400, 12800, 25600, 51200 ve 102400)

Gelelim bu ayarları kullanarak doğru poz değerini bulmaya. Makinenizin ekranında aşağıdaki şekilde görülen Poz telafisi izleme kadranını bulun. Aşağıdaki resimde ortada 0'ın yer aldığı, kenarlarda -2 ve +2 ye doğru giden bir kadran bulunmaktadır. Bunun bir benzeri sizin makinenizde de vardır. Bu kadranın en önemli detayı; rakamların altında hareket eden ve ışığın yeterli olup olmadığını anlamamıza yarayan bir imleç (çizgi şeklinde) bulunmasıdır. Ayarladığımız poz değeri uygun ise imleç 0'ın altına gelir. Işık yetersiz kalmışsa (-) tarafta, fazla geliyorsa (+) tarafta duracaktır. Işık yetersiz ise perde hızını yavaşlatmalı ya da diyaframı açmalıyız. Tersine ışık fazla gelmişse ya perde hızını yükseltmeli ya da diyaframımızı kısmalıyız.

Şimdi ISO değerini 100 vererek işe başlayalım. Bu aşamadan sonra diyafram açıklığının mı yoksa perde hızının mı bizim için önemli olduğuna karar vermemiz lazım. Eğer alan derinliğine önem vereceksek önce diyaframı, hareketi dondurmaya önem vereceksek hızı ayarlamalıyız.

Çekeceğimiz konu; bir gündüz vakti evimizin balkonundan görünen manzara olsun. Amacımız bu manzarada daha fazla detayın yer alması olduğuna göre alan derinliğinin daha yüksek olmasını sağlamamız gerekir. Bu durumda diyaframımızı kısık tutmalıyız. Biz diyafram değerimizi F11 seçelim. F11 ve daha kısık diyafram değerleri manzara fotoğraflarında yeterli alan derinliği elde etmek için idealdir.

Şu ana kadar ISO değerimizi 100, Diyafram değerimizi F11 girdik. Peki Perde hızımız ne olacak? İşte bunu yukarıda izah ettiğim pozlama değeri (poz telafisi) izleme ekranından bakarak bulacağız. Ne kadar usta olursanız olun, bu değerleri bulmak için pozometreyi kullanmak zorundasınız. Ekranımızda imleç (-) tarafta ise ışık yetersiz demektir. Yani perdemiz çok hızlı açılıp kapanacak ve içeri düşen ışık şiddeti yetersiz kalacaktır. Bu durumda Perde hızını yavaşlatmalıyız. Örnek: Enstantanemiz 1/1000 ise önce 1/500 daha sonra 1/250

gibi değerlere çekerek perde hızını düşürüz. Tersine imleç (+) tarafta ise ışık çok geliyordur ve perde hızımızı artırmamız lazımdır. İmleç sıfırın altına gelene kadar uygun istikamette perde hızımızı ayarladığımız anda doğru pozlama değerine ulaşmışız demektir. Bu manzara için doğru hız değerinin 1/125 olduğunu varsayalım. Poz değerlerimiz şu şekilde oluşmuştur:

Perde hızı (S)=1/125 sn

Diyafram açıklığı (A)= F11

ISO=100

Bu şekilde çekimimizi yaptığımızda gayet güzel pozlandırılmış bir fotoğraf elde ederiz. Peki şimdi aynı manzarada alan derinliğini düşürmek istediğimizi farz edelim. Ne yapmalıyız?

Elbette ki diyaframımızı açmalıyız. Makinemizin diyafram tuşuna basarak diyafram değerimizi F4 yapalım. Poz telafisi ekranında imlecin konumu ne olacaktır? Diyafram açtığımızdan dolayı içeriye giren ışık miktarı artacağından imleç (+) tarafına kayacaktır. İmleci tekrar 0'ın hizasına çekmek için içeri giren ışığı azaltmamız lazım. Bu durumda perde hızını artırmamız gerekir. Şimdi diyafram açıklık değerlerini tekrar hatırlayalım:

1.0 1.1 1.2 1.4 1.6 1.8 2.0 2.2 2.5 2.8 3.2 3.5 4.0 4.5 5.0 5.6 6.3 7.1 8.0 9.0 10 11
13 14 16 18 20 22 25 29 32 36

Bu listeye göre F11'den F4' kadar toplam 8 tam ve ara stop vardır. Yani poz değerimiz 8 stop yükselmiştir. Bunu tekrar eski konumuna çekmek için enstantane değerimizi ayarlayarak ışığı 8 stop karartmalıyız, yani hızı yükseltmeliyiz. 1/125'ten ileri 8 stop sayalım:

0,8 0,6 0,5 0,4 3 4, 5 6 8 10 13 15 20 25 30 40 50 60 80 100 125 160 200 250 320
400 500 640 800 1000 1250 1600 2000 2500 3200 4000

Yukarıdaki listeye göre 1/125'in 8 stop ilerisi 1/800'dür. Makinemizin hızının olması gereken yeni değeri 1/800'dür.

Bu durumda aynı manzarayı doğru pozlama çekeceğimiz yeni ayarlarımız aşağıdaki gibidir:

Perde hızı (S)=1/800 sn

Diyafram açıklığı (A)= F4

ISO=100

Çektiğimiz fotoğrafın ponzalandırılması yani ışıklılığı aynı olmasına rağmen sadece alan derinliği değişmiştir. Benzer şekilde amaca yönelik pek çok değişikliği yapmamız mümkündür. Aşağıda verdiğim linkte bu ayarlara ilişkin bir uygulama hazırlanmış olup, doğru pozlamak için yapacağınız ayarlar ve bu ayarların fotoğraf üzerinde neleri etkilediği izah edilmektedir.

Bu anlattıklarımızı denemek için Canon simülatör açıyorum.

<http://www.canonoutsideofauto.ca/play/>

DİYAFRAM ÖNCELİKLİ ÇEKİM MODU

Diyafram öncelikli mod, dijital SLR fotoğraf makinesi üzerinde yer alan ileri çekim modlarından birisidir. Diyafram öncelikli mod Nikon DSLR fotoğraf makinelerinde **aperture (diyafram)** anlamına gelen “**A**” harfiyle ifade edilir. Canon fotoğraf makinalarında **AV** harfleriyle ifade edilir.

Diyafram öncelikli mod bir otomatik pozlama modudur ve fotoğrafçının diyafram (**f**) değerini kendisinin belirlemesi üzerine, kullanılan makinenin doğru pozlama yapabilmek için uygun enstantane hızını atamasıdır. Diyafram öncelikli mod özellikle yeni başlayanlar için alan derinliği ve diyafram üzerinde tecrübe kazanmaları doğrultusunda oldukça kullanışlı bir moddur.

Öncelikle mod tekerini “A” harfine getiririz, ardından diyafram değerini değiştirmek için tekeri hareket ettirdiğimizde lensin sunduğu aralığa göre f-değerinin değiştiğini görürüz.

Diyafram öncelikli mod seçildiğinde kullanıcı f değerini değiştirdikçe ilgili enstantane hızı da doğru pozlama yapabilmek için otomatik olarak değişecektir. Yani diyafram öncelikli mod seçildiğinde enstantane hızını seçilen diyafram değerine göre makine kendisi atamaktadır.

Her lensin sağladığı maksimum ve minimum diyafram değerleri farklılık gösterir. Örneğin f/1.4 – f/22. Bu durumda f/1.4 maksimum diyafram değeri anlamına yani en açık diyafram demek olurken, f/22 ise minimum diyaframı yani kısık diyaframı ifade eder.

Diyafram Öncelikli Mod Ne Zaman Seçilir?

Diyafram öncelikli mod neden seçilir ve ne için kullanılır diye soruyorsanız, birincil sebep alan derinliğidir (depth of field). diyafram öncelikli mod.

Örneğin bir manzara fotoğrafı çekiyorsunuz ve daha geniş bir alan derinliği ederek her şeyi netlemek istiyorsunuz. Bu durumda diyafram değerinizin f/16 ile f/22 gibi bir aralıkta olması gerekmektedir. Eğer küçük bir obje fotoğraflıyorsanız ve arka planı flu yapıp, sığ bir alan derinliği istiyorsanız, o zaman f/1.8 ve f/5.6 arasında objenin boyutuna göre bir f değeri seçmeniz gerekecektir. Özellikle portre çekimlerinde çok kullanışlı bir moddur. Alan derinliğin yaratmanıza , arka flu , çektiğiniz kişinin net olarak çekmenizi sağlar.

Her zaman hatırlamamız gereken açık diyaframda sığ alan derinliği (portre, ürün çekimi, yemek çekimi) elde ederken, kısık (manzara) diyaframda geniş bir alan derinliği elde etmiş oluruz.

ESTANTANE ÖNCELİKLİ ÇEKİM MODU

Enstantane öncelikli mod, dijital SLR fotoğraf makinesi üzerinde yer alan ileri çekim modlarından birisidir. Enstantane öncelikli mod Nikon DSLR fotoğraf makinelerinde shutter (enstantane) anlamına gelen “S” harfiyle ifade edilir.

Enstantane öncelikli mod bir otomatik pozlama modudur ve fotoğrafçının enstantane hızını kendisinin belirlemesi üzerine, kullanılan makinenin doğru pozlama yapabilmek için uygun diyafram değerini atamasıdır. Enstantane öncelikli mod özellikle yeni başlayanlar için enstantane hızı üzerinde tecrübe kazanmaları doğrultusunda oldukça kullanışlı bir moddur.

Fotoğraf terimi ya da fotoğraf çekim tekniği olarak enstantaneyi (pozlama süresi) tanımlamamız gerekirse; fotoğraf makinesinde deklanşör düğmesine bastığımız andan itibaren ışığın ne kadar süreyle sensöre düşeceğini ifade eden terimdir. Bir başka deyişle enstantane, diyaframdan geçen ışınların sensörde ne kadar kalacağını yani kaç saniye pozlanacağını gösterir

Enstantane öncelikli mod diğer ileri çekim modları gibi kullandığınız DSLR fotoğraf makinesinin üst kısmında “mode dial” olarak bilinen teker üzerinde “S” harfi ile bulunabilir. Öncelikle mod tekerini “S” harfine getiririz, ardından enstantane hızını değiştirmek için tekeri hareket ettirdiğimizde enstantane hızının değiştiğini görürüz.

Enstantane öncelikli mod seçildiğinde kullanıcı enstantane hızını (shutter speed) değiştirdikçe ilgili diyafram f-değeri de doğru pozlama yapabilmek için otomatik olarak değişecektir. Yani enstantane öncelikli mod seçildiğinde diyafram değerini seçilen enstantane hızına göre makine kendisi atamaktadır.

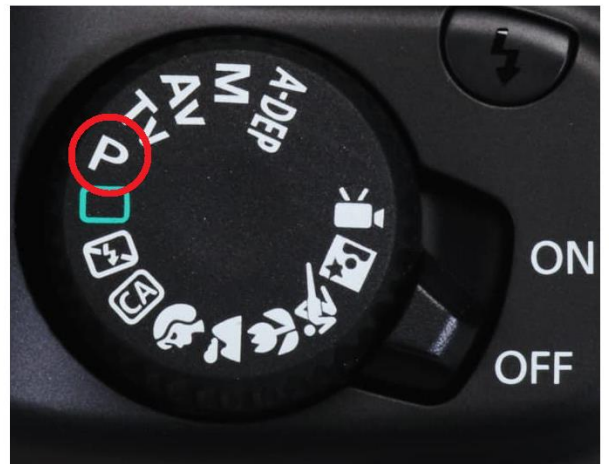
Enstantane Öncelikli Mod Ne Zaman Seçilir?

Enstantane öncelikli mod çekim süresini kontrol etmek istediğiniz zaman kullanmanız gereken moddur. Özellikle hızlı hareket eden bir obje çekileceği zaman, hareketi dondurmak veya harekette devamlılık hissini vermek istediğimizde bu modu seçip fotoğrafımızı çekebiliriz.

Yine hareket halinde ya da akan bir su gibi objelerin daha saydam ve bulanık bir şekilde çekilmesi, pan tekniği uygulamak gibi çekimler yapmak istiyorsanız enstantane öncelikli modu kullanabilirsiniz. Bu mod sıklıkla aksiyon ve spor fotoğrafçılığında kullanılmaktadır.

PROGRAM (P) ÖNCELİKLİ ÇEKİM MODU

Fotoğrafa yeni başlayanlar için kolaylık sağlayan bir moddur. **P modunu** özel kılan ya da fotoğrafçıya ilk etapta kolaylık sağlayan en önemli unsur, fotoğraf makinesinin diyafram ve enstantane hızını otomatik bir şekilde belirlemesidir.

Nikon ve Canon fotoğraf makinalarında P (Program) modu aynı harfle olduğu görülmektedir

Auto moddan farkı ISO ve beyaz ayarını siz yaparsınız. Auto modda tüm ayarları makinenin kendisi belirler. Ancak ortaya çıkan sonuç artistik olmaktan uzak sizin kontrolünüzde olmayan bir çekimdir. Bu arada şayet ISO ve beyaz ayarını otomatığe alıp P modda çekim yaparsanız otomatik moddan bir farkı kalmaz.

GENEL BİLGİLER

Fotoğraf makinaların fotoğraf formatı nedir?

Dijital fotoğraf makinalarda çekilen fotoğraflar RAW uzantılıdır. Şayet makinanın menüsünden bu formatı değiştirmediyse, RAW ham fotoğraf demektir.

Günümüzde birçok fotoğraf makinesi RAW çekebilme yeteneğine sahip. Bu tür kameralardaki RAW özelliğinde, sensöre düşen ışık bilgisi direkt olarak karta yazılır. Renk, beyaz ayarı, kontrast gibi değişkenler fotoğrafa aktarılmaz fakat ayarların çoğu ayrı elementler halinde RAW dosyası içine kaydedilir. Böylelikle çektiğimiz fotoğrafın en saf halini elde etmiş oluruz ayrıca tüm veriler ayrı elementler halinde eklendiği için ham imaj kalitesini kaybetmeden bu ayarları düzenleyebilme imkanına da kavuşuruz.

RAW (ham) fotoğraf formatını, analog dönemdeki; karanlık odada işlenmemiş negatif filme benzetebiliriz. Zaten RAW dosyalara bu sebepten ötürü dijital negatif de denmektedir.

Raw formatı açabilmeniz için bir fotoğraf işleme programına ihtiyacınız vardır. En çok kullanılan fotoğraf işleme programları “ photoshop CC “ ve LightRoom’dur. Bu programlar içinde bulunan camera Raw programı sayesinde fotoğraf açılarak üzerinde bazı değişiklikler yapabilirsiniz. Kontras ayarı, ışık açma yada kısma, siyah beyaz çevirme, kroplama gibi. Bu işlemler yapıldıktan sonra fotoğrafı kullanabilmeniz ve paylaşabilmeniz yada baskıya gönderebilmeniz için JPG formatına çevirmenizi sağlar. Böylece ilk çekim bilgileriyle ham fotoğrafınız değişmez ve tekrar tekrar üzerinde çalışmanıza edit yapmanıza olanak sağlar.

Neden RAW çekiyoruz avantajları nelerdir?

- JPEG’e göre çok daha yüksek kalite ve renk derinliği sunması
- Keskinleştirme, gürültü giderme gibi işlemlerin sonucunda fotoğrafta kalite kaybının en az olması
- JPEG kamera üzerindeki belirlenmiş bir renk uzayını kullanır fakat RAW formatında istediğiniz renk uzayını düzenlerken seçebilirsiniz.
- RAW dosyalar 12-14-16 bit renk yoğunluk değerlerine sahiptir. JPEG fotoğraf ise yalnızca 8 bit’lik bir yoğunluk sağlar. Bu sebeple RAW fotoğraf gölge, parlak, doygun bölgelerde çok daha fazla hassas veri sunar.
- JPEG yada diğer dosya biçimleri sıkıştırma işleminden geçerken; RAW formatı makinenin kullandığı tüm veriyi sıkıştırmaz bir şekilde sunar. O nedenle boyutu büyüktür.
- RAW formatı ile çektiğiniz fotoğrafların renk, parlaklık, keskinlik, doygunluk gibi ayarları oluşacak bozulmalardan korkmadan daha fazla değiştirebilirsiniz. Ve bunu istediğiniz kadar yapabilirsiniz. Ham fotoğraf Photoshop kullanma ve editleme bilginiz

geliştikçe, tekrar tekrar üzerinde çalışma imkanı sunar. **Mesela örnek fotoğrafta aynı ham fotoğraftan üç farklı JPG fotoğraf elde edilmiştir.**

Kısaca: RAW fotoğraf çekmeniz fotoğrafları saklayabilmenize, beyaz dengesini düzenleyebilmenize, gürültü oranını (gren) azaltabilmenize, renk düzenlemesi yapabilmenize, iyi baskılar almanızı sağlar.

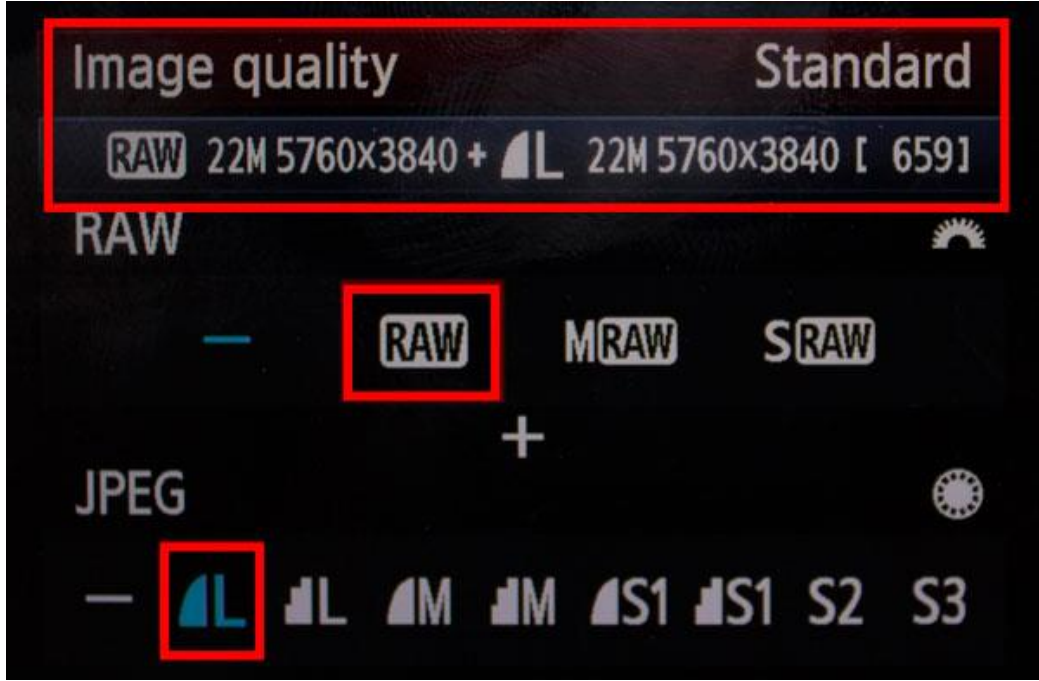
Sonuç

Raw fotoğraf formatı, fotoğrafçının işini kolaylaştıran bazen bir çok fotoğrafı yazılım sayesinde kurtarmanızı sağlayan muhteşem bir özellik. Bu özelliği yüksek ISO kullanacağımız gece çekimlerinde yada fotoğraflarımızda düzenlemeler yapacağımız zamanlarda kullanmayı alışkanlık haline getirmeliyiz hatta depolama ve yazılımla uğraşma gibi bir derdiniz yoksa her fotoğrafı RAW çekmek sizin yararınıza olacaktır.

Önemli Not: (Yeni başlayanlar için) Raw mı çekelim JPG'mi?

Yeni başlayanlar için önerim JPG formatında fotoğraf çekilmelerinde yana. Nedenine gelince öncelikle bol bol çekim yaparak diyafram, estantane ve ISO üçlüsünün bir birleriyle olan ilişkilerini iyice öğrenmeniz. Bunun için bol bol çekim pratiği yapmanız ve bu aşamayı geçtikten sonra RAW ham fotoğraflar çekmeye başlamayı daha doğru olacaktır. Pratik kazandıktan sonra ham fotoğraf çekmeye özen gösterirseniz, bu noktadan sonra artık editleme yani Photoshop öğrenmeye başlayacak ve fotoğrafçılıkta bir adım daha ileri gidebileceksiniz. Her şeyi bir anda öğrenmeniz sizi başta zorlayabilir. Photoshop bilmeyen birisi fotoğrafları bilgisayara yüklese bile hatta bazı programlarla açsa bile onu kullanması mesela instagrama yükleyebilmesi yada birisine yollaması zor olacaktır. Bu da sizi fotoğraf çekmekten soğutabilir. Adım adım gitmek ve sabırlı olmak sizi profesyonel fotoğrafçı olma yolunda daha emin adımlarla ilerlemenizi sağlar.

Fotoğraf makinanızın menü kitapçığından bakarak fotoğraf çekim formatını değiştirebilirsiniz. Her makinanın menüsü farklılık göstermektedir.

Canon 5DMark III menüsü fotoğraf kalitesi (Image quality).

Nikon menüsü fotoğraf çekim menüsü (photo shooting menü)

BEYAZ AYARI ve KELVİN NEDİR? Fotoğrafa Nasıl Etki Eder

Beyaz ayarı fotoğraftaki beyaz yerin neresi olduğunu makineye söylemektir. Çünkü makineler sonuçta adı üzerinde makine olduğu için görsel olan renkler konusunda hata yapabilirler, ama biz manuel olarak makineye ‘Beyaz burada’ dersek tüm renkleri ona göre düzenler.

Makinamızın menüsünden “ White Balans ”ı ayarlayabilirsiniz. Makinalarda ortam ışığı için farklı alternatifler vardır. Bulutlu bir havada çekilen fotoğraf renkleri ile güneşli havada çekilen fotoğrafın renkleri farklı olur. Bu farkları ortadan kaldırabilmek için beyaz ayarı yapılır. Örneğin gün ışığında çekim yaptınız ve beyaz ayarınız güneşli havaya göre ayarlanmış. Daha sonra gündüz kapalı bir ortamda fotoğraf çektiniz ama fotoğrafın rengi maviye dönük çıktı. Yada çok fazla sarımsı bir ton var. Bu ton farklarını beyaz ayarından ayarlayabilir yada makinanızın Kelvin ayarı ile oynayarak düzeltebilirsiniz.

Işığı makinemizde **Kelvin (renk sıcaklığı)** değerleriyle ölçüyoruz. Yani aslında beyaz ayarı dediğimiz bu Kelvin’in derecesi oluyor. Kelvin 2800-10000 arasında değişken bir değer ve 10000’e yaklaştıkça maviye, 2800’e yaklaştıkça da kırmızıya dönüyor. Alttaki görselde renk geçişlerini daha net görebiliyoruz.

Simgesi	Renk Sıcaklığı (K)	Işık Kaynağı	İngilizcesi
	1000-2000	Mum ışığı	Candlelight
	2500-3500	Akkor ışık kaynakları	Tungsten
	3000-4000	Gün batımı ve doğumu	Sunrise/Sunset
	4000-5000	Florasal lambalar	Fluorescent
	5000-5500	Elektronik Flaş	Flash
	5000-6500	Açık hava	Daylight
	6500-8000	Parçalı bulutlu hava	Cloudy
	9000-10000	Gölge/Kapalı hava	Shade
Simgesi	Açıklaması	İngilizcesi	
	Otomatik beyaz dengesi	Auto White Balance	
	Kullanıcı tanımlı beyaz dengesi	Custom	
	Renk sıcaklığının manuel girildiği mod	Kelvin	

Fotoğraflarınız istediğiniz renklerde çıkmıyor mu, ton farklılıkları canınızı mı sıkıyor? Sorunuz büyük ihtimalle beyaz ayarındandır.

Makinedeki otomatik olarak gelen beyaz ayarları nelerdir?

Otomatik: Otomatik ayar, beyaz ayarını makineye bıraktığınız ayardır. Genellikle herkes bu modda kullanır ama bu şekilde çektiğiniz fotoğrafların beyaz ayarlarının aynı olmama durumu yaşanabilir.

Gün Işığı : 5200 Kelvin’e ayarlanmış beyaz ayarı değeridir. Sıcak tonlara sahiptir.

Gölge: 7000 Kelvin’e ayarlanmış beyaz ayarı değeridir. Çok sıcak tonlara sahiptir.

Bulutlu : 6000 Kelvin’e ayarlanmış beyaz ayarı değeridir. Gün ışığı ve gölge arasında tonlara sahiptir.

Tungsten: 3200 Kelvin'e ayarlanmış beyaz ayarı değeridir. Soğuk tonlara sahiptir.

Beyaz floresan ışığı: 4000 Kelvin'e ayarlanmış beyaz ayarı değeridir. Tungsten'e göre daha sıcak olmasına rağmen mavi tonlar ağırlıktadır.

Kişiyi özel: Makineye beyaz nedir öğretmek için beyaz bir nesne fotoğraflanır, ve makineye beyaz budur denerek ayar yapılır.

Beyaz Ayarı farklı olduğunda aynı fotoğrafın nasıl görüneceğini görelim

Aynı görüntünün farklı beyaz ayarı ile renkleri birbirinde oldukça farklı ortaya çıkıyor.

Fotoğrafçılık Türleri

- Sokak fotoğrafçılığı
- Belgesel fotoğrafçılık
- Düğün fotoğrafçılığı
- Doğum fotoğrafçılığı
- Yemek fotoğrafçılığı
- Ürün fotoğrafçılığı
- Portre fotoğrafçılığı
- Gezi mimari fotoğrafçılık
- Mimari fotoğrafçılığı
- Stüdyo fotoğrafçılığı
- Moda fotoğrafçılığı
- Stok fotoğrafçılığı
- Macro fotoğrafçılık

◆ Fotoğraf çekmek nasıl geliştirilir?

◆ Yeni bakış açıları kazanmak için neler yapılabilir?

1- Bol bol fotoğraf çekin. Fotoğraf çekmeden nerede hata yaptığınızı anlayamazsınız. Kadrajınızı oturtamazsınız. Çekim sayınıza takılmayın.

2- Çektiğiniz fotoğrafları paylaşın. Paylaşın ki insanlar hatalarınızı söyleyebilsinler, bundan çekinmeyin, herkes bir gün fotoğrafa yeni başladı.

3- Hata yapmaktan korkmayın. Hata yapa yapa yapmamayı öğreneceksiniz.

4- Makinenizi yanınızda taşıyın. Makineniz büyük de olsa küçük de olsa, ağır da olsa hafif de olsa yanınızda taşıyın, çekmek istediğiniz karenin ne zaman karşınıza çıkacağı belli olmaz.

5- Makinenizi ve lensinizi iyi tanıyın. Sık sık makine ve lens değiştirmek hem görüş açınızı, hem gözünüzün eğitimini geciktirir.

6- Fotoğraf izleyin. Fotoğraf paylaşılan siteleri sık sık ziyaret edin. Farklı fotoğraflar vizyonunuzu genişletir, bakış açınızı değiştirir.